

Täysistunto

Torstai 11.5.2017 klo 16.00—18.32

8. Lakialoite laiksi metsästyslain 8 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 18/2017 vp Eeva-Maria Maijala kesk

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Keskustelu

18.20 Eeva-Maria Maijala kesk (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Maa- ja metsätalousvaliokunnassa on tällä hetkellä käsittelyssä metsästyslaki, ja todellakin toivon, että tämä tekemäni esitys nyt sitten otettaisiin tämän metsästyslain käsittelyn kanssa yhtä aikaa käsittelyyn ja tämä voitaisiin liittää siihen matkaan.

Tässä aloitteessani on tarkoitus kiinnittää huomiota metsästyslaissa olevaan porsaanreikään, joka mahdollistaa lain hengen vastaisen toimimisen. Lakialoitteessa esitetään porsaanreian tukkimista muuttamalla metsästyslakia siten, että valtion alueella kotikunnan perusteella annettu metsästysoikeus Pohjois-Suomessa edellyttäisi asianomaisen henkilön olemista kirjoilla kyseisessä kunnassa jo edellisen kalenterivuoden lopussa.

Kotikuntalaki mahdollistaa kotikunnan vaihtamisen vaikka useita kertoja vuodessa. Tämä ei lähtökohtaisesti ole ollenkaan huono asia, mutta se avaa myös mahdollisuudet lain väärinkäyttöön. Henkilö voi muuttaa kirjansa kuntaan ja saa tämän ansiosta oikeuden harjoittaa valtion alueella metsästystä. Tällainen henkilö ei välttämättä kuitenkaan todellisuudessa asu kunnassa vaan on tehnyt muuttoilmoituksen vaikka jonkun kunnassa asuvan kaverinsa asuntoon ainoastaan käyttääkseen metsästysoikeutta. Tällaiset henkilöt muuttavat kirjansa kuntaan lyhyeksi aikaa metsästyksen, erityisesti kanalintumetsästyksen, ajaksi. He eivät maksa veroja kuntaan ollenkaan ja muuttavat kirjansa kunnasta pois metsästyksen päätyttyä. Ainakin kotikunnassani Savukoskella Itä-Lapissa tällaista toimintaa on havaittu säännöllisesti. Tähän ovat viitanneet useat metsästystä harjoittavat kuntalaiset, ja myös kunnan virallinen, kunnanjohtajan ja kunnanvaltuuston puheenjohtajan antama lausunto sen tuo esille. Eli Savukosken kunta on ottanut tähän selvästi kantaa todellisenä ongelmana.

Nykyisessä metsästyslaissa säädetään, että Lapin tai Kainuun maakuntiin kuuluvissa kunnissa tai Kuusamon, Pudasjärven tai Taivalkosken kunnissa asuvalla henkilöllä on oikeus metsästä kotikunnassaan valtion omistamilla alueilla. Joku voi sitten kysyä, miksi tällainen oikeus yleensä on annettu ja loukkaako se kansalaisten yhdenvertaisuutta. Kyse on kuitenkin kompensatiosta siitä, miten monista muista valtion takaamista palveluista,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 52/2017 vp

joita tänne Etelä-Suomeen suuriin kaupunkeihin valtion rahoilla rakennetaan, jäävät pohjoisen ihmiset vaille.

Myös perustuslakivaliokunta on todennut vuonna 2010, että paikalliselle väestölle voidaan antaa tiettyjä erioikeuksia metsästyksen suhteen eikä se riko perustuslakia. Tästä asiasta keskusteltiin voimakkaasti Hossan kansallispuistoa koskevan lain keskustelussa tässä salissa. Mutta sitten esimerkiksi Savukosken kunnassa sijaitsee suuri Urho Kekkosen kansallispuisto. Kun puisto perustettiin, niin metsästysoikeuden takaaminen oli yksi kompensatiomuoto, jolla puiston kuntalaisille aiheuttamista haitoista voidaan antaa korvausta. Tarkoituksena ei ollut, että kuka tahansa muualla asuva, joka siirtää kirjansa lyhyeksi aikaa kuntaan, saisi metsästysoikeuden. Lisäksi on muistettava, että muutkin kuin paikalliset voivat toki metsästää kunnassa, kun hakevat siihen metsästyslupan asianmukaisella tavalla. Ulkopaikkakuntalaisille on olemassa oma kiintiö, paljonko he saavat näitä metsästyslupia ostaa. Tosin se on rajattu määrä ja Savukoski Itä-Lapin erämaakuntana on kaikein halutuin metsästyskohde. Siinä käykin joka syksy niin, että kun alkaapi kan lintujen metsästyslupien myynti, niin ensimmäisen puolen minuutin aikana on kaikki luvat myyty Savukoskelle. Ainoa vaihtoehto päästä metsälle Savukoskelle on kikkailla kotikuntalain mukaisesti. Tämä ei ole kenenkään etu.

Minulta on useampi kysynyt, ettekö te halua turisteja sinne kuntaan. Turisteja turisteja, mutta minkä takia on olemassa vain paikallisille tämä lupa? Se lupa on sen takia mahdollista, että Savukosken kunnassa meitä asukkaita on todella vähän. Meitä ei ole kuin vähän reilu tuhannen asukasta. Meidän metsästyspaineemme ei ole siellä todellakaan suurta. Jos sinne sitten jokainen pääsee metsälle sen mukaisesti, että sen kun vaihtaapi kirjat Savukoskelle, niin sen jälkeen siinä käy niin, että mekin menetämme sen oman oikeutemme. Meidän metsästysaikojamme pystytään rajoittamaan ja jopa estämään kokonaan metsästäminen, ja se ei ole varmastikaan kenenkään toivomus tästä asiasta.

Arvoisa puhemies! Kotipaikan muuttelemisen nojalla tapahtuvaa lupaa ei ole tarkoituksenmukaista hyväksyä. Samoin ne, jotka ovat aidosti muuttaneet kuntaan edellisen vuodenvaihteen jälkeen, voisivat hakea lupaa normaalissa järjestyksessä ensimmäisenä vuoteen. Tämä olisi hyvä poikkeus siinä olla mukana, sillä esimerkiksi kun haetaan päteviä opettajia tai muuta pätevää henkilökuntaa kuntaan töihin, niin metsästys- ja kalastusmahdollisuus on yksi asia, millä saadaan ihmisiä tulemaan sinne kuntaan asumaan.

Veromenettelystä annetun lain 1558/1995, sen 5 §:n, mukaan verovelvollisen luonnollisen henkilön kotikuntana pidetään kuntaa, jossa hänellä on verovuotta edeltäneen vuoden lopussa katsottava olleen kotikuntalaisa 201/1994 tarkoitettu asuinpaikka. Jos lakialoitteeni hyväksyttäisiin, tulisi metsästysoikeus vastaamaan tätä säädöstä. Minne maksat verot, siellä saat myös metsästysoikeutta käyttää valtion mailla. Eikö tämä olisi varsin reilua meitä kaikkia kohtaan?

18.27 Kari Kulmala ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Maijala on tehnyt varsin hyvän lakialoitteen, jota tietysti täytyy kannattaa. Mutta tässä pitäisi huomioida myös se, että itäisessä Suomessa on valtion maita ja siellä eivät pysty valtion mailla kuntalaiset metsästäämään samalla tavalla kuin pohjoisessa. Samanlaiset ooppera- ja musiikkitalot meillä on itäisessä Suomessa kuin myös Lapissa, ja tuskin me hirveästi kaipaammekaan muuta.

Hossan kansallispuistossa metsästys jatkossa kielletään, ellei ole kuntalainen. Jos minä esimerkiksi olisin asunut 30 vuotta Hossan alueella, ollut metsästysseuran puheenjohtajana pitkään ja muuttanut sen jälkeen töiden perässä Kajaaniin, niin minä en voisi jatkossa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 52/2017 vp

siellä Hossan alueella metsästää, vaikka minä haluaisin sinne luvan. Minun mielestäni tämä on selvä vääryys.

Kuten edustaja Maijala tuossa sanoi, Savukoski on erittäin suosittu metsästysalue ja ne metsästysluvat todellakin myydään hyvin nopeasti sinne alueelle. Se ei tietenkään ole millään tavalla kuntalaisilta pois, vaikka sinne niitä metsästyslupia jatkossakin myönnettäisiin — sehän tuo vain rahaa sinne Savukosken alueelle. Minun mielestäni metsästys pitäisi kyllä mahdollistaa muillekin kuin kuntalaisille jatkossakin.

18.29 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Tämä on juuri asia, mistä keskustellaan tuolla paljon, haluammeko me sinne turisteja ja mikä merkitys sillä on, jos sinne annetaan hyvin paljon lupia ja mahdollisuuksia muittenkin tulla metsästämään. Metsästys perustuu hyvin tarkasti siihen, kuinka paljon siellä sitä metsäkanalintukantaa on olemassa, paljonko riistan kantokykyä sen mukaisesti on ja miten tätä kantokykyä pystytään hoitamaan. Jos sinne kovin paljon annetaan lupia myös muille, niin siinä on hyvin pikaisesti edessä se tilanne, että myöskin paikallisten metsästysoikeutta joudutaan rajoittamaan, ja tämä tilanne on sitten hankala kaikkien osalta.

Nykyisillä, hyvin tarkasti lasketuilla systeemeillä jo tiedetään, paljonko niitä metsästyspaineita sillä alueella on olemassa, ja lupiahan voi myöntää sen mukaisesti. Lupien määrä on vaihdellutkin vuosittain. Näille ulkopaikkakuntalaisille myytyjen lupien määrä on vaihdellut todella paljon. Kyllähän me toivomme, että niistä voitaisiin saada niitä matkailutulojakin alueelle, mutta metsäkanalintuja on vain sen verran kuin on, eikä sinne niitä lupia enempää pysty myöntämään.

Sitten Hossan osalta keskustelimme tästä asiasta hyvinkin paljon. Olin sitä mieltä, että myöskin Hossan osalta pysytään siinä samassa tilanteessa, että vain paikallisille myönnetään puistossa se metsästysoikeus. Kysehän oli todellakin siitä, että ainakin minä pelkäsin, että kyseessä olisi ennakkotapaus, jonka jälkeen tulisi paineita myöskin Pohjois-Suomessa siihen, että paikallisilla ei saa olla mitään erityisoikeuksia. Kyse on valtion maista Pohjois-Suomessa, ja niistä on aikoinaan saatu neuvoteltua. Olisiko sitten Itä-Suomessa alempana järkevää olla sama asia? Mielestäni olisi järkevää olla, mutta miten tämä asia hoidetaan? Siellä on enemmän väestöä kuin pohjoisessa. Mutta otamme asian kerrallaan.

Minä todellakin toivon, että tämä lakialoite nyt sitten [Puhemies koputtaa] voitaisiin maa- ja metsätalousvaliokunnassa ottaa käsittelyyn.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.